

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas I. Quid in sententia aliorum Intensio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

habet, & non fit aliud. Alteratio autem prout de ea in libris de Generatione agitur, ordinariè describitur quod sit mutatio, per quam manens idem subiectum sensibile, mutatur in passionibus contrariis aut mediis, nomine passionum intelligendo qualitates. Nomine contrariarum, quatuor primas, nomine mediarum qualitates pugna restrictas & commistas. Breviori phrasi ex Aristotele 1. de Generatione textu 23. diceret quis, quòd sit mutatio secundum quale.

QUÆRES 3. *Quomodo fiat alteratio.* In unaquaque alteratione intervenire debet, determinata vis agendi, & simul determinatum spatium, in quod nonnisi agens agat, appellaturque hoc, sphaera activitatis; quam dari ostendit imprimis experientia; omnia enim nonnisi ad determinatum spatium agunt; & sicut sunt determinata in essendo, ita sunt determinata in operando licet non sit æqualis sphaera activitatis; nam major est sphaera illuminandi in stella quam in face. Neque valet si dicas, potest una forma substantialis, producere aliam formam substantialem. Ergo & octo gradus lucis, alios octo consequenter, non dabitur ulla determinata sphaera activitatis. Non inquam valet, quia experimur defacto lucem non propagare ita sese, aliàs una candela illuminaret totum orbem, jam autem forma aliqua substantialis univoca, producit perfectam substantialem formam, quia si quid illi deesset, hoc ipso substantialis non foret. Porro in hac sphaera Activitatis, modus quo agit Agens alterativum, est agere uniformiter difformiter, uniformitas consistit in hoc: quia quam qualitatem producit in vicino, producit etiam in remotiori, difformitas autem in hoc: quia producit qualitatem non æqualiter ubique intensam. Ratio asserti est experientia, & determinatio agentis in agendo. An autem fiat per partes aliquotas, an per proportionales, ex dictis supra decidendum.

QUÆSTIO II.

De Intensione.

Species alterationis est intensio, de qua pluribus disceptandum, supposito hoc, quænam sit definitio intensionis, quæ posset describi. *Quod sit mutatio qua aliquid fit magis tale.* Communis definitio ita habet. Quòd sit augmentum qualitatis, secundum eandem partem subiecti, sed non satis est commoda, quia in ipsismet terminis, supponit, quòd intensio fiat per additionem gradus ad gradum, ponendo terminum augmentum, cum tamen probabilis sit sententia, quod fiat per aliquid heterogeneum, procederet ergo definitio nonnisi secundum principia particularis sententiæ, licet verioris. Si autem dices Ly augeri, sumi etiam pro augeri per he-

terogenea, rectè procedet definitio. *Interim sit*

DIFFICULTAS I.

Quid in sententia aliorum Intensio.

Atingentur magis principalia Auctorum sententia.

Punctum Difficultatis 1.

An intensio fiat sola contrarii expulsiōe.

DICENDUM est. *Quod intensio non fiat sola majori contrarii expulsiōe.* Est conclusio contra aliquos apud Gregorium, qui dicebant tunc v. g. lignum reddi magis calidum, quando ex eo plures v. g. gradus frigoris expelluntur.

PROBATUR 1. conclusio. Vera est ista propositio. Aliqua intensio non fit ob maiorem expulsionem contrarii. Ergo falsa est ista universalis. Omnis intensio fit ob maiorem expulsionem contrarii. Ergo ulterius malè definitur, quia definitio competere debet: Omni. Antecedens probatur instantiâ Theologica; quod totum simul expellitur, non potest dici magis vel minus expelli, & tamen forma expellens potest magis & magis intendi, quia gratia potest magis & magis intendi, & tamen quicunque illius gradus expellit, totum simul mortale peccatum. Ostendit id etiam instantiâ Philosophicâ; quia totum quidquid est tenebrarum simul expellitur, & tamen potest esse magis vel minus lucidum. Species item intentionales; visio &c. admittunt intensionem, & tamen non habent contrarium, quod expellant. Quæ omnia in hoc fundantur principio. Possibilis est intensio, impossibili omni expellendo contrario. Neque valet si dicas. Intensionem stare in expulsionem contrarii absoluta, vel conditionata si detur; quia sequeretur illas qualitates, quibus responderet nonnisi conditionatè expulsio, non esse actu intensas, quia conditionata expulsio, seipsa nihil ponit in rebus, & tamen in re est illic intensio.

PROBATUR 2. Supponamus, materiam in ante non præexistisse, nec ullâ aliâ formâ informatam fuisse, supponamus rursus primo educi à Deo formam ignis, cui annexus sit calor intensus ut octo, quo supposito, sic arguitur. Si intensio per te fiat in expulsionem contrarii, Ergo ille calor & erit intensus ut supponitur & non erit, quia nihil expellet. Si enim expelleret aliquid, expelleret frigus, non expelleret frigus, quia non supponitur illud præfuisse, sequiturque ex hac sententia, quòd non posset unquam Deus producere calorem intensum, neque frigus intensum, adeoque convenire frigori intenso & calori intenso impossibilitatem intrinsecam. Sequela

quæla probatur; si vellet Deus producere calorem intensum, deberet prius producere frigus intensum, quia intensio caloris sistit in expulsi-
one frigoris intensi. Rursus frigus intensum non posset producere quin prius producat calorem intensum, quia intensio frigoris, sistit in expulsi-
one caloris intensi, & sic ulterius. Ergo nunquam esset ponibilis calor intensus, & frigus intensus, quia quod primo produci deberet, jam deberet supponere prius. Hoc ulterius fundatur in hoc principio: Necessariò debet deveniri ad aliquid quod primo producat. Ergo si nihil potest esse quod primo producat, nihil unquam produceretur, in præsentia autem non posset primo produci calor v. g. intensus, ut probatur.

PROBATUR 3. Quia vel totum simul contrarium expellitur, vel per partes, si totum simul. Ergo non est successiva alteratio, quod est contra experientiam. Ergo ulterius non datur intensio, quia in eo quod simpliciter, & totum simul non est, non potest dici magis vel minus non esse, hoc enim ipso, non totum simul non esset, consequenter nec potest magis vel minus expelli. Quod si non detur in expellendo contrarie magis vel minus expelli. Ergo nec datur majus & minus expellere, consequenter nec intensum fiat per te in illo expellere. Quod si contrarium non totum simul expellitur. Ergo remissio sit per partes. Ergo & intensio fiet per easdem, qua enim ratione unum diminuitur eadem & aliud augetur, cum ita debeat augeri, quomodo casu alio sit remittenda, sed remittitur per partes. Ergo & augetur per partes. Ergo & intenditur per partes. Hæc enim idem sunt in te, cur ergo in illa potius additione partium, non stabit intensio?

Per hoc tamen non nego, quod sequatur tanquam aliquid secundarium ad intensiorem, vel actualis expulsio contrarii, vel aptitudinalis, ut sequitur ex esse, negatio non esse oppositi, nam ex esse hominis, sequitur negatio non esse hominis. Sic & ex frigore, sequitur suo modo negatio non frigoris positivi, seu calidi, & hoc voluit Aristoteles 5. Physicorum Textu 11. & 3. Topicorum cap 19.

Punctum Difficultatis 2.

An Intensio fiat productione novæ Qualitatis corrupta veteri?

DISCENDUM est. Intensionem non fieri per corruptionem in ante producta qualitate & productionem alius novæ. Et assertum contra Avicennam, Durandum, & alios.

PROBARI solet I. Illa intensio, & esset intensio ut supponitur, & non esset, quia non esset illic augmentum qualitatum, non enim id

dicitur augeri, cui succedit aliud priori corrupto.

RESPONDERI posset. Augmentationem in omni intensione debere fieri non numeralem, adeoque quamvis antecedens aliquid non servetur: sed debere esse augmentationem virtutis, quæ fieri potest corrupto priori, & succedente aliquo novo.

PROBAT II. Oviedo; hic contra 4. num. 10. Agens in primo instanti in quo applicatur potens est producere calorem perfectum, seu intensum, quem producit postquam alios minus perfectos producit. Ergo in primo instanti potuit illum producere, & subiectum illo calore intendere sine ulla intensiōis successione.

RESPONDERI posset. Retorquendo Argumentum, nam in sententia Oviedi, Intensio fit per additionem gradus ad gradum, cur ergo non statim agens producat octo gradus. Quod si recurrat Oviedo fieri per resistantiam manentis contrarii, ergo posita indefinitè hæc propositio jam non tenet. Quando agens potens est aliquid agere (supple à parte sua) exemplo illud agendum, possentque dicere oppositi, etiam illic post corruptionem unius contrarii, productionem alius contrarii sequi, ita, ut nunquam maneat materia spoliata contrario, donec producat tota intensio, & quod ultimò hæc, quæ complet intensiōem non producat qualitas, referri id debet, in resistantiam, qua stante, hanc tantum qualiteratem potest producere agens.

PROBAT III. Recentior Suarez. Agens naturale non corrumpit sibi simile, immò illud conservat. Ergo calor ut octo, non destruet etiam præcedentes gradus, ut quator.

RESPONDERI posset. Antecedens, si includat etiam agens naturale intensivum falsum esse & videtur petere principium. Licet forte sit verum de aliquibus agentibus. Sed agentia, sicut in esse, ita & in agere non omnia sibi sunt proportionata; & sicut productio unius præsentia, est corruptio alius præsentia, quamvis similis, quæ præsentia in sententia arguentis est quod reale, cur productio sequentis gradus, non exigit corruptionem alius; quæ instantia ostendit ex eo præcisè quia aliquid est simile alteri, non sequi quod præcedens corrumpi non debeat. Deinde immeritò supponit, hocque ipsum probare debuisse, quod gradus imperfectior sit similis perfectiori.

PROBATUR IV. Ab Arriaga; vide eundem. *Sedejus argumento*

RESPONDETUR. Posset imprimis dici illos gradus esse diversæ speciei, & non ex eo deperdi gradum imperfectiorem, quia deberent manere in eodem subiecto qualitates diversæ speciei, sed ex aliis principiis; posito autem quod non sit diversæ speciei, posset aliquis intra eandem speciem admittere maiorem & minorem

perfectiorem, consequenter per perfectiorem qualitatem, non erit subjectum aequè calidum atque per imperfectiorem.

PROBAT V. Pontius. Quando intendit ignis calorem in aqua, non est ulla causa à qua destruat præcedens calor, quia non est ignis destructivus caloris, absurdum enim videtur quod ignis habeat virtutem destructivam caloris.

RESPONDERI potest. Absurdum esse, ignem habere vim destructivam caloris absolute, licet habeat vim destructivam caloris imperfecti, nec id impugnat Pontius, in quo tamen in præfenti est difficultas.

PROBATUR VI. Communiter. Remissio non fit per destructionem intensi, & productionem remissioris. Ergo nec intensio. Antedens probatur, quia ponamus aquam calidam, circumdatam vicino frigido, eo casu remittet se calor in aqua. Ergo per te produceretur magis remissus calor, cuius producendi nullum principium attendi potest, non enim hoc principium est aqua, quia hæc non habet vim producendi calorem; non vicinum agens, quia supponitur circumdata corpore frigido non Deus, quia ad illum recurrere non est Philosophicum.

RESPONDERI potest, quod non sit Philosophicum recurrere ad Deum, quando subest alia causa naturalis alicujus effectus, quæ hic ostendi non potest; & sicut Deo tribuitur conservatio caloris in aqua, sic poterit tribui etiam productio remissionis caloris. Si aliunde non proberetur Remissionem, non stare in productione remissionis gradus.

Vt aliqua ex dictis restituantur Rationes:

PROBATUR VII. Conclusio argumento negativo. Non sunt multiplicanda entia sine necessitate. Ergo nec dignificanda; nullum autem fundamentum est ponendi gradum perfectiorem in intensione. Confirmatur; quia ille gradus perfectior vel est specie distinctus ab imperfectiori, vel solo numero, vel minus quam specie, & plus quam numero; non potest dici quod sit specie distinctus, quia hujus specificæ distinctionis nulla necessitas & signum; Sicut nec ulla necessitas ponendi in igne vim productivam specie distinctorum calorum. Non etiam potest dici quod sint solo numero distincti illi gradus: quia sequeretur quod imperfectior possit producere totum id, quod perfectior, alias non essent solo numero distincti; hoc autem dici non potest, quia in istis principiis tolleretur intensio. Nam quia facere potest perfectior calor id, quod imperfectior, Perfectior exigit imperfectionis corruptionem, Ergo cum etiam per te imperfectior gradus, sit solo numero distinctus, exigit ne producat perfectior, utpote totum id potens præstare, quod

perfectior, consequenter per te non dabitur intensio, quia non dabitur productio gradus perfectioris; nec apparet, qui ille gradus esset imperfectior, non enim esset imperfectior specie, utpote ejusdem speciei, non imperfectior numero, nam numerica quæ talis distinctio, non importat imperfectionem; nam unum in bis, est aequè perfectum, atque unum in sex. Non etiam dici potest, quod calor perfectus & imperfectus sint distincti plus quam numero, minus quam specie; quia posito quod talis detur distinctio, nullum est fundamentum in præfenti, & nulla necessitas adstruendæ hujusmodi distinctionis, hæc etiâ posita distinctione, non sequetur non posse inter se, illos duos gradus consistere, quæ enim hujus ratio? immò suppletio imperfectionis à perfectiori, videtur arguere distinctionem specificam, sicut suppletio formæ vegetativæ à forma sensitiva arguit eandem.

OBJICITUR I. Calor imperfectior est Terminus à Quo, respectu caloris perfectioris, qui & est Terminus ad Quem. Sed in omni mutatione debet terminus à Quo desinere, Ergo & gradus imperfectior.

RESPONDETUR. Calorem imperfectiorem non secundum entitatem esse terminum à Quo, tam enim hic numero, qui primus ponitur, poterat octavo loco poni, atque octavo loco positus, primo loco; Sed tantum calor imperfectior est terminus à Quo, secundum quod dicit negationem sequentium graduum, quæ negatio productione illorum graduum auferatur. Addo Terminum à Quo, in quantum importat privationem termini ad Quem, positione termini ad quem tollitur, vel in quantum importat terminum à Quo localem, formaliter acceptum, sed non est necesse simpliciter auferri terminum à Quo, alias discessit Roma, deposceret destructionem Romæ, quamvis propter motum localem, necesse sit illam deferri, qui motus localis, quæ non exercetur in alteratione intensiva, non est necesse in illa tolli terminum à Quo. Et ratio est, quia nisi deferantur in motu locali terminus à quo, non erit motus, sed consistentia in eodem loco; quamvis autem non destruat prior gradus, & addatur illi alius similis, non sequetur eodem modo esse intensum calorem, habebit enim plus ex illo, quam ante.

OBJICITUR II. Eadem anima potest suppleri & gradum sensitivi, & gradum vegetantis, nec est necesse multiplicari animas ad has operationes. Ergo & intensio stabit in uno perfectiore gradu.

RESPONDETUR. Quia ex una parte, cum constet, defacto dari animam rationalem, bene possumus inferre, ad evitandas multiplicationes entium, unam illam esse; eamque hoc præstare quod alia. Cum autem non constet dari

dari defacto istum calorem perfectiorem unum, non erit multiplicare entia sine necessitate, ponere plures illos gradus. Non nego tamen, quod possibilis sit calor perfectus, continens in se emmenter plures gradus.

OBJICITUR III. Sonus & vox intenduntur per productionem novæ partis destructæ priori. Ergo & qualitas.

RESPONDET Pontius. Illa priora entia sunt successiva quorum partes non debent simul existere, qualitas autem intensa, est quid permanens, & propterea non debet ad productionem unius, altera destrui. Deinde in sono duo sunt, intensio & extensio. Extensio prout ab organo percipitur, exigit productionem novæ partis destructæ priori, quia quando dico: Pater. Cum sonat *ter*, non sonat *Pa*; intensio tamen debita syllabæ *ter* nullo modo, quantum ex vi intensiois, exigit destructionem syllabæ *Pa*, quia cum syllaba *ter* sonat, semper æquæ non est *Ly Pa*, & tamen non semper est eadem intensio. Ergo intensio quæ talis, non est ex destructione antecedentis syllabæ, consequenter intensio, aliunde petenda erit.

INSTAT A pari pro eadem sententia Maurus, quæst. 27. Quando arcus intenditur, non remanet eadem curvitas quæ erat ante, sed mutatur in aliam curvitatē majorem, & de converso cum arcus remittitur curvitas, major mutatur in minorem. Ergo etiam cum per actionem intensivam, subjectum fit magis calidum, non remanet idem calor, qui fuit ante.

RESPONDETUR. Quod nullæ partes arcus, retineant eandem curvitatē in intensio arcu, quæ erant in remissione, & tamen curvato, agere probaretur. Quidquid, sit de hoc, cum tamen indubiè omnia, veteri curvitate, aliquæ partes, novam acquirant, quoad has partes disparitas dari potest, quia scilicet cum illæ partes, novam acquirunt curvitatē, acquirant eam non sine motu locali, & si retinere & pristinum ubi, & novum, ratione novæ curvatis, deberet res bilocari. Ideo in nova curvitate, amitti debet curvitas pristina; quia autem in intensio, quantumvis fieret sine novæ qualitatē, destructa priore acquisitione, non sequeretur rem bilocari, nec quidquam aliud, ideo adhuc non significando entia sine necessitate, poterit salvari intensio, sine productione novæ qualitatē perfectioris.

Punctum Difficultatis 3.

An Intensio fiat per radicationem ejusdem qualitatē.

EST sententia Thomistarum, docentium, quod Intensio fiat per majorem radicationem, ejusdem qualitatē. Quæ doctrina duplicem

potissimum habet explicationem. Primo quod intensio fiat per productionem novæ existentie ejusdem qualitatē. Secundo quod fiat per unionem majorem ejusdem qualitatē.

DICENDUM est I. *Intensionem fieri per productionem novæ existentie ejusdem qualitatē.*

PROBATUR I. Quia existentia non distinguitur à re ut dictum alibi. Ergo non potest produci nova existentia ejusdem qualitatē, cum supponitur illa qualitas non produci.

PROBATUR II. Etiam posito quod existentia caloris sit distincta à calore, sequitur intensionem non fieri per productionem novæ existentie caloris. Sequela probatur: Existencia caloris est distincta realiter à calore. Ergo & existentia nova caloris. Quomodo ergo cum intensio debeat esse à majore calore, poterit illa haberi ab existentia nova caloris, quæ est distincta realiter; & sicut magis album non redditur aliquid, quia redditur magis lapidum, eò quod sapor & albedo sint distincta realiter, sic etiam cum existentia sit distincta à magis calido, non poterit existentia, reddere magis calidum.

RESPONDEBIS. Per nos subjectum redditur magis album, quantumvis ab illo albedo sit distincta realiter. Ergo etiam quamvis existentia sit distincta realiter, poterit adhuc reddere magis calidum.

CONTRA A. Quia albedo à se non est distincta realiter, in seque ipsa importat albedinem, hinc si uniatur subjecto, denominabit illud magis album, tu autem in magis calido, non ostendis quid sit plus caloris, non in ipsa existentia, quia hæc distinguitur realiter à calore; non in ipso calore, quia eundem dicis esse qui fuit ante.

PROBATUR III. Quia illa existentia perfectior, non habetur unde sumatur; nam existentia statim non esse nihil, & esse actu extra causas, in quo non videtur qui possit haberi perfectio major, cum semper non nisi verificetur hæc propositio, vi existentie non est nihil.

DICENDUM est II. *Intensionem non fieri per ejusdem forme indivisibilis majorem unionem.*

PROBATUR I. Vel illa perfectior unio, unit aliquem calorem cum subjecto, quem non uniebat imperfectior, vel non unit, si unit, Ergo illa qualitas non est indivisibilis, quia pars illius qualitatē aliqua unitur per perfectiorem, aliqua per imperfectiorem unionem. Quod si illa perfectior unio, non unit quidquam, quod non unierit imperfectior. Contra erit, quia non poterit salvari intensio, quia entitas unionis, non est intensio. Ergo perfectior intensio, non est perfectior Entitas unionis. Antecedens probatur, quia intensio tenet se à parte qualitatē. Unde quod magis calefacit, est magis calidum; & tamen ipsa unio caloris, non est

est calor; cumque unio sit ratio formalis ut Quo. Ergo ostendere debes alium terminum, ut Quod, intensio, hoc autem non aliud erit, nisi ipsa qualitas.

PROBATUR II. Non implicat contradictionem quod ponatur albedo non unita subiecto, & tamen sit intensa. Ergo intensio non consistit in maiori unione, vel productio: ne perfectioris unionis in subiecto. Et certe item intensio caloris in subiecto, quod est ignis, vel est ex maiori illius unione cum igne, vel ex aliquo alio principio. Si ex maiori unione cum igne. Ergo calor ignis separatus ab igne, definirer esse intensus, nam definirer esse unitus subiecto, quod videtur falsum; si autem sublata unione cum subiecto, adhuc manet ille calor intensus, ergo intensio formaliter, non consistit in unione cum subiecto, nec apparet, qui ipsa exigentia illius unionis, pandit intensiorem.

PROBATUR III. Si intensio fieret per maiorem unionem cum subiecto, vel id fieret per unionem distinctam à re intensa, vel per indistinctam, si per distinctam. Ergo cum ipsa unio possit esse magis vel minus intensa. Sicut & intensio, potest esse maior & minor deberet esse magis illa unio intensa per aliam unionem; absurdum autem est dari unionem Unionis, utpote fundantem progressum in infinitum. Si autem fieri potest hæc maior intensio per unionem indistinctam etiam à subiecto, tunc illud subiectum unionis, seu illa qualitas & esset intensa, ut supponitur & non esset intensa, quia eadem est entitativè intensa & non intensa. Ergo si cum non erat intensa, etiam intensa, erit non intensa; erit enim eadem.

OBJICITUR I. Auctoritas Aristotelis & Sancti Thomæ. Aristotelis quidem 8. Physicorum textu, 84. *ex calido inquit fit magis calidum nullo facto in materia calido* S. Thomas verò 1. 2dæ, quæstione 52. articulo 2. docet augmentum habituum & aliarum formarum, non fieri per additionem formæ ad formam, sed per hoc quòd subiectum magis participet unam & eandem formam.

RESPONDETUR. Aristoteles hoc vult, quod scilicet in intensione calor non debeat recipi in nova parte materiæ, sed in eadem. S. Thomas hoc tantum vult, quòd unus calor, non informet alium calorem, sed eandem partem subiecti, unde etiam explicando intensiorem, recurrit ad subiectum magis participans.

OBJICITUR II. Pars qualitatis, addita parti qualitatis, vel est eadem specie cum antecedente, vel diversa. Si eadem, Ergo per talem additionem intendi non potest subiectum, quia accidentia solo numero diversa, non possunt informare idem subiectum, quod si sunt diversa specie, non possunt uniri & facere Eas unum

per se, cum tamen intensio, importet Ens, unum per se.

RESPONDETUR. In eodem subiecto quædam quidem accidentia solo numero distincta posse dari, quædam non. Quod possint quædam dari probant instantiæ, de visionibus, speciebus, & cætera similia, quæ obiectorum solo numero distinctorum, & à principiis iisdem. Sunt solo numero distincta, & tamen dantur. Quod autem quædam accidentia, solo numero distincta, non possint dari in eodem subiecto, probat instantia ducta ex quantitate & aliis. Quod si regula inquiratur, quænam accidentia solo numero distincta possint dari in eodem subiecto, & quæ non, à posteriori colligendum. Si enim additio alius non plus facere possit, quam positio unius, talia secum naturaliter in eodem subiecto non stant, quia alterutrum superfluit: & quia tam bene extendit una Quantitas, quam alia, tam bene principiat unus intellectus intellectiones quam alius, ideo hæc secum stare non possunt in eodem subiecto. Quia verò alia accidentia sunt talia, ut unum, non a quæ bene aliquid præstet, ac cum alio: fit ut illa secum stare possint, non enim jam superfluit aliud.

INSTABIS. Accidentia individuamur à subiecto. Ergo plura accidentia solo numero distincta non possunt recipi in eodem subiecto.

RESPONDETUR. Negatum esse antecedens in Metaphysica.

OBJICITUR III. Multa sunt quæ intenduntur, & tamen non habent partes, nam etiam res spirituales intendi possunt. Ergo intensio universaliter non consistit in additione partis ad partem.

RESPONDETUR. Spiritualem entitatem non habere partes molem importantes, divisibiles, habere intensivas, seu Graduales. Denique dicent alii antecedens esse verum de substantiis spiritualibus, non de accidentibus.

OBJICITUR IV. Paritas. Rarefactio fit sine additione partis ad partem. Velocitas item, quæ admittit intensiorem, non perficitur additione partis ad partem. Ergo nec intensio.

RESPONDETUR. Etiam rarefactionis intensio fit per additionem partis qualitatis rarefactivæ, ad partem qualitatis rarefactivæ, licet per nos non fiat additio partis corpusculorum, ad corpus. Quod attinet ad velocitatem, Respondet recentior Suarez, etiam intensiorem motus seu velocitatem, fieri per additionem plurium partium motus, in tempore, & quali illi, quo motus tardior perficiatur.

OBJICITUR V. Tota ratio partium sumitur à quantitate. Ergo Intensio non debet sumi ab additione partis ad partem, cum non sumatur à quantitate.

RESPONDETUR. Ratio partium extensarum in ordine ad se sumitur à quantitate, non ratio

ratio partium simpliciter. Unde partes entitativa in materia præsupponuntur à quantitate, consequenter etiam poterunt convenire & ipsi Qualitati.

DIFFICULTAS II.

Quid per nos intensio.

DICENDUM est. *Alterationem intensivam, fieri per additionem unius gradus ad alium.* Quidquid sit de intensione actuum Vitalium, de quo infra. Est conclusio utriusque Suarez, Valquez, Hurtadi, Pontii.

PROBATUR I. Quia datur intensio, & non potest commodius per aliud explicari ut videmus in impugnatione sententiarum. Ergo ita fit.

PROBATUR II. Ab Oviedo eo Recentiori Suarez. Calidum fit à calore. Ergo & magis calidum à majore calore, sed calidum non fit sine productione entitatis caloris. Ergo & magis calidum non fit sine productione majoris entitatis; Ergo intensio fit per additionem majoris caloris entitatis.

PROBATUR III. Quando fit intensio vel crescit & augetur qualitas v. g. caloris, vel non crescit, nec augetur. Si crescit nec augetur. Ergo fit intensio per additionem partis ad partem, gradus ad gradum; nihil enim plus hac phrasi significatur, quidquid sit quales sint isti gradus. Si autem non crescit & non augetur. Ergo nec illic est ullo modo intensio. Et certe ponamus addi gradum qualitatis ad qualitatem, & non fieri ullam maiorem unionem, maiorem radicationem, &c. quaro, vel erit illud magis calidum, vel non erit? Si non erit. Ergo duo non facient plus quam unum, & unus calor qui facit calidum si multiplicetur, non reddet magis calidum, comparativusque gradus non verificabitur, pluralitate ejusdem positivi. Si autem reddetur magis calidum, Ergo reddetur intensus calidum, hæc enim verbis tantum differunt.

NEQUE valet si dicas. Quod reddetur tunc magis calidum extensive, non intensive, quomodo enim, si de verbis non disceptetur, non reddetur magis calidum intensive, si calor recipitur in eodem parte subiecti.

OBJICIT I. Complutensis Thomista apud Oviedo. Non sunt multiplicanda entia sine necessitate, nulla autem est necessitas intensificationis faciendæ, per additionem gradus ad gradum, potest enim idem calor, sine novæ partis additione, idem præstare, quia eadem indivisibilis entitas animæ, potest diversis subiectis, diversos tribuere effectus formales. Oculo enim dat potentiam videndi, auriculæ audiendi, &c. Eadem idem indivisibilis quantitas, magis explicat subiectum rarefactum, quam con-

densatum. Eadem species impressa, ab objecto sensibili promanans, non reddit aërem in formatum intentionaliter, sed tantum entitative, oculum autem reddit in formatum & entitative & intentionaliter. Gratia item habitualis in puro homine posita, constituit illum filium adoptivum, non constituit Christum. Ex quibus sequitur eandem formam posse esse unitam subiecto totam, & non totaliter, nec explicare omnes effectus quos potest, consequenter reperiri poterit calor in subiecto, pauciores in illo effectus explicans, & illud remissè calidum constituens, & per maiorem sui explicationem, constituens postea illud subiectum magis calidum.

RESPONDETUR. Negando minorem primam, paritas non tenet. Ratio, quia quod non tribuat anima manui v. gr. potentiam videndi, id referri debet in solam incapacitatem organi, non est autem ostendibilis incapacitas, quæ faciat, ne subiecto, præsertim contraria qualitate non in formato, tribuat totam intensiorem unitus calor, quam potest. Immo exinde formatum in oppositos argumentum.

Quamvis, nescio qua ratione, explicet sese anima in manu, non potest illam reddere videntem. Ergo nec major explicatio ejusdem caloris, potest reddere subiectum magis calidum. Quod etiam dici debet ad instantiam de speciebus. Illi paritati de quantitate negatur antecedens. Nam non ad quantitatem spectat rarefacere. Paritas de Gratia ostendit aliquid sequi contra principia arguentis. Ex eo calor, dat subiecto denominationem magis calidi, quia magis se in illo explicat, & non dat ab initio, denominationem magis calidi, quia non ita se in illo explicat. Ergo etiam & gratia in Christo, non fuit ita explicata, ut in creatura; cumque hæc major explicatio fundet intensiorem, sequitur in Christo non fuisse ita intensam gratiam, ac in infante in quo est magis explicata, datus scilicet illi denominationem filii. Quod si dicas gratiam in Christo fuisse maximè explicatam. Ergo cum ex majori explicatione sequantur denominationes ulteriores, ex ut huius principii Christus Filius adoptivus erit. Quod si dixeris, ex subiecti incapacitate non posse Christum denominari Filium adoptivum, Ergo jam deseris principium illud de majori explicatione. Ergo paritas non tenet, nam non denominatur Christus Filius adoptivus, quia est subiectum incapax. Ergo cum subiectum calidum; capax sit ut denominetur magis calidum, cur ita non denominabitur.

OBJICIT II. Bannez. Essentia qualitatis consistit in indivisibili. Ergo qualitas non potest habere partes, quæ illi per intensiorem addantur.

RESPONDETUR. Essentia materiæ consistit in indivisibili, itemque quantitatis & tamen materia